

KENDİ KENDİNE

HÜZEYME YEŞİM KOÇAK

Önemli hastalıklarımızdan biri de narsisizm, bencillikle malul bireyciliktir.

İnsan şahsını beğenmez gözüke bile; başkalarına kıymet vermeyip, kulaklarını, gözünü ve yüreğini kapayabilir.

Hatta hayatta gerçek manada seçeceği, halkasına lâyük görüp dâhil edeceği, bir Allah'ın kulu bulunmayabilir.

Sadece kendiyile hemhâl olur, kendiyile geçinir, tüm sermayesi zatıdır. Başkasını da kendi merkezinde hesapsız kitapsız eritmesi, âdeta ikinci bir "Ben" yaratması bu zafiyetlerden biridir.

Vaktiyle "Kendi" diye bir öykü yazmıştım. Biraz günümüz ahvalini anlatır.

"KENDİ"yle konuşuyor, kendiyile yazıyor, kendiyile kavga ediyordu. Birkaç arkadaş? Üç beş dostla? karşılaştı. Âdet gereği söze başladı. GÖNÜLSÜZ'ce konuşuyordu. Kelimeleri, muhatabının yüreğine değmiyordu. Karşılıklı "KENDİ"likler iletişime giremiyordu. Yâreni bilgisayardı, almış başını gitmiş, yön­süz, avare hayallerdi ki seraplarla haşır neşirdi." (Hüyme Yeşim Koçak, Muhabbet Buyursun Gelsin, Romantik Kitap, 2005)

Böylece insan bir yalnızlık uçurumuna yuvarlanır. Issızlaşır, kireçlenir, özünü kafesler. Biz bir yerde ötekiyle, başkalarıyla zenginleşiyor, yeni hayat tecrübeleri ediniyor, tefrik ediyor, uyarılıyor, yön belirliyoruz.

Üstelik takdir edilmek, beğenilmek, onaylanmak istiyoruz, bu da en azından "üçüncü bir kişinin varlığını gerektiriyor."

Oysa düşmanca bakış ya da diğerini "değersizleştirme" bize bir şey kazandırmıyor. Elbette sınırlarınız, çizgileriniz, duruşunuz olacak bu ayrı bir konu.

Fakat fildişi kuleler, sırça köşkler de her zaman işe yaramıyor, derin, kör bir yalnızlığı, tutsaklığı getiriyor. Dört bir yandan cevherli(!) kişiliğimizi kuşatıyor, pek bi beğendiğimiz, onca ihtimam gösterdiğimiz sesimiz dahi artık bize ulaşmıyor yetmiyor.

Dil, pepeleşiyor. Zaman, aslında şahsımıza karşı cimrileşiyor.

Hayatı kazmak, güzelliği aramak, bazen konaklamak, hep aynı köşede kıyıda, dar kırıncı merdivenlerde kalmamak lâzım. Anahtarlar, pusulalar, rehberler de bizim için.

İnsan şüphesiz şahsiyetini korumalı, yani kalabalıklarda kaybolmamalı ama evrenin, belki her birimin, toplumun, diğerinin de kıymetini bilmeli; herhâlde bir ölçüye, şıara göre okuma yapmalı.

Yürek, zihin zenginlikleri; bu bağlar, keşifler, birlikler, başkalarının katkıları ve anlam(landırm)a çabalarıyla gelişiyor.

Koreli düşünür *Byung-Chul Han* kitabında, (insanın kendine ve dünyaya yönelttiği) şiddet ruhu, husumet konusunda, aydınlatıcı bilgiler sunuyor. Sosyolog *Richard Sennet*'ten bir alıntı aktarıyor.

“Bir karakter bozukluğu olan Narsisizm, insanın kendine derin sevgisinin tam zıttıdır. Kendine dalmak ödüllenme sağlamaz, acı verir. “Kendi” ve “Öteki” arasındaki sınırın silinmesi, Kendi’nin hiçbir zaman yeni, ‘farklı’ bir şeyle karşılaşmayacağı anlamına gelir. Narsisist birey yeni ve farklı olanı, onda Kendi’ni bulana kadar massedip (içine çekip) dönüştürür- ve bu Öteki’ni veya Farklı Olan Şey’i önemsiz hale getirir. ... Narsisist tecrübe değil bir yaşantı peşindedir – karşısına çıkan her şeyde kendini yaşamak ister. ... **İnsan**

Kendi’nde boğulur...” (Byung-Chul Han, *Şiddetin Topolojisi*, Metis Yayınları, 2021)

“Sokaklar da başka “KENDİ”ler vardı. Hepsi de birbirine eş, iç ve dış evrenine yad.. yabancı... (...)

“KENDİ”YLE yol alamıyordu.

Düşünüyordu ki “KENDİ KENDİ”NE tuzak kurmuştu. “KENDİ”nin esaretinden kurtulamıyordu.” (Hüzeyme Yeşim Koçak’ın **Kendi** öyküsünden)

